

**NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15-
CELOLETNO DIN 60/ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTINO/OGLAŠI PO
CENIKU/POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 1
RAČUN POŠT. HRANILNICE 13.188**

ORJUNA

**VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI/
ROKOPIŠI SE NE VRA-
ČAJO/ANONIMNI DO-
PIŠI SE NE PRIOBČV-
JEJO/POŠTINA PLA-
ČANA V GOTOVINI**

TELEFON ŠTEV. 2906

Italijansko prijateljstvo.

V prošli številki našega lista smo izjavili, da bomo iz višjih državnih interesov prenehali z našimi odkritji glede zastopnikov naših italijanskih prijateljev. To je bil tudi naš trden sklep. Med tem pa so nekateri inozemski in tudi naši listi objavili vsled indiskrecije iz naše zbirke nov velevažen dokument. Ker je ta dokument prišel, če tudi ne po naši krivdi, že v javnost, smo danes takore-

koč prisiljeni, da kot prvi vir glede tega dokumenta ponovno nastopimo, ker bi se sicer zamoglo brez pravega komentarja v njegovo pristnost posumnjati in mu tako v našo škodo odbiti ost. Ne glede na stroške smo z ozirom na veliko važnost tega dokumenta napravili kliše, ki ga danes tukaj obenem v slovenskem prevodu priobčujemo.

cijah hoteli ti faktorji z ozirom na naša razkritja izvajati konsekvence, je baje njegova ekselencia general Bodrero, poslanik Italije v Beogradu izjavil, ko se ga je opozorilo, da bi znali event. Orjunaši objaviti gornji dokument, ki nikakor ne spada v običajno poslovanje diplomatskih zastopstev, ob tej priliki je tedaj baje izjavil, da tega dokumenta nikdar ni pisal. Omenil je baje, da mu je ob priliki njegovega bivanja na Bledu bilo ukradenega nekaj pol legacijskega papirja, kar so gotovo storili Orjunaši, ki so potem na istem papirju falsificirali gornji dokument. V podkrepitev teh svojih navedb je baje izjavil, da je on že toliko diplomata, da bi kaj takega nikdar ne pisal, ampak gotovo šifriral. Tako se je torej po naših informacijah baje izjavil njegova ekselencia general Bodrero, poslanik Italije v Beogradu.

Ne moremo še danes ugotoviti, če so te naše informacije točne in oddaemo tozadevno besedo gospodu Bodreru, ki mu bo gotovo na tem ležeče, da zadevo razčisti. Mogoče je samo dvojje, in sicer: če informacije odgovarjajo istini, potem nas gospod Bodrero dolži, da smo falsificirali in njemu podtaknili gornji dokument. Če pa te informacije niso točne, potem zaenkrat naš dokument trdno stoji kakor vse, kar smo do danes iznesli v javnost. V prvem slučaju bo naša dolžnost, da tudi ekselenci generalu Bodreru, poslaniku Italije v Beogradu, javno dokažemo, da ni govoril resnice, če je trdil, da smo mi gornji dokument falsificirali, kakor smo že njegovemu eksponentu generalnemu konzulu v Ljubljani, marchese Gavottiju dokazali, da v svoji javni izjavi uradno ni trdil resnice in je tozadevno lagal, in sicer vedoma lagal.

Ker pa dobro poznamo izjemno stališče, ki ga uživa poslaniki tujih držav, nočemo tozadevno ničesar prejucirati tembolj, ker smo mišljenja, da njegova ekselencia Bodrero gotovo ni bil kot diplomat tako nepreviden, da bi se dal tako nespretno prijeti za jezik, kakor se je to dal njegov eksponent marchese Gavotti. Ko smo vse to tako lepo ugotovili, mirno pričakujemo nadaljnega razvoja te za nas in mislimo tudi za širšo javnost velezanimive zadeve in prehajamo na samo vsebino dokumenta.

Marsikdo bo z začudenjem gledal korekturo degli, ki je s črnim napisana, in sicer na strojepisnem dokumentu pa bi brez našega pojasnila že ravno iz tega sklepal, da je dokument falsifikat, toda baš ta degli je dokaz, da dokument ni samo pristen unikat, ampak da je bil pisan najmanj v dveh izvodih, od katerih eden ni rabil artikla degli

nego dei. Tistim, ki ne poznajo italijanščine bodi tozadevno pojasnjeno, da rabi Italijan pred črko s impura artikel degli, sicer pa dei, torej degli sloveni ali pa recimo dei croati. Ko je bil torej pisan dokument, je pisec udaril pred sloveni dei, potem pa pustil za besedo prostor in v kopiji vstavil v ta prostor sloveni. nakar je moral korigirati prvotno udarjene dei v degli. Ta korektura ravno dokazuje, da je bil ta dokument poslan tudi na druge konzulate, ker pa je bil pisan v večih izvodih, nosi kot overovljenje samo Bodrerovo parafo veliki B, ki je za vsakega lajka, kamo-li pismoslovca pristna na prvi pogled.

Ekselencia Bodrero je s tem dokumentom nastopil za našo državo zelo nevarno pot, ampak hvala Bogu nekoliko let prepozno. To, kar je on hotel pred letom podpirati, to je bilo še pred 5 leti pri nas v bujnem cvetju. Takrat bi našel Bodrero pri nas tozadevno ne samo pogno, eno njivo, še več, našel bi zrel sad, ki bi mu ob prvem tresljaju padel v naročje. Toda časi se menjajo in tisti, ki so učili nekdanjo avtonomijo, so danes v centralni vladi v Beogradu popolnoma zadovoljni. Nič več ni očitani proti krivoverskemu kralju, še manj proti prosti srbsko-balkanski necivilizaciji, vse je zadovoljno, kajti danes, ko so polne vladne jaslji, tekne vse bolj jelo in pijača pri »Treh šesirih«. General Bodrero je torej kot vojak zamudil pravi moment za atako in se tudi ni baš izkazal kot dober diplomat. Akcija, ki bi rodila pred leti usodnih posledic, ni padla več na rodovitna tla in ni pustila med nami vidnega sledu.

Vse to pa nikakor ni opravičilo za poskus zahrbtnega rovarjenja proti temeljem naše države s strani tistega, ki je obdarjen z najvišjim zaupanjem, da lahko kot gost in izjemno zavarovan živi med nami. Ne gre samo za to, da je ta predstavnik Italije kršil na najizrazitejši način vse principe gostoljubja, ki so celo med neciviliziranimi narodi sveti, on je tudi najbrutalnejše žalil nacionalno čast srbskega dela našega naroda, o katerem izrecno trdi, da je balkansko neciviliziran, da si mu je ravno ta del naroda na Dobrem polju največ pomogel k »zmagi« pri Vittorio Veneto.

Ta dokument je unikum »diplomatske zmožnosti«. Žalibog se danes vsled pomanjkanja prostora ne moremo spuščati v nadaljnje njegovo razlaganje. Sicer pa itak ne potrebujemo nobenega komentarja. Pričakujemo, da je v naši državi, posebno pa v srbskem delu, še toliko časti, da ta dokument ne bo prešel brez tistega efekta, ki bi ga moral izvršiti v vsaki kulturni in civilizirani državi.

bi mu lašal poslednje trenutke in se izkazal vsaj malce vrednega njegove ljubezni. Saj ga je zapustila celo pečica njegovih najzvestejših, katerim se je ves posvetil v prvi uri opasnosti in prespali njegove najgrenkeše ure. Eden od njih je postal nato izdajalec, drugi lažnivec, ostali pa so se razbežali in skrili po kotih. Le eden je imel pogum v zavetju ženskih kril prisostvovati njegovemu umiranju. Bil je najmlajši in križanemu najljubši.

In vendar je zmagala križana Ljubezen. Vse je od tedaj propadlo. Razgnani in raztepeni so po svetu oni, ki so križali Ljubezen in vse je kakor pravljica iz davnih dni, da ni ostal nauk o križani Ljubezni, ki uči, da se poraja iz za druge darovnega življenja, novo, čistejšo, lepše in da je edino Ljubezen vsevdušna.

In kakor se ni zamenjalo žrtvoval Odršenik s svojim križanjem pred dva tisoč leti, tako se niso tudi uzahud žrtvovali naši najboljši, ki so položili na prag osvobodene Domovine svoja cvetoča, mlada življenja. Danes je še njih darovanje nezapadeno in kakor Mesijevo na Črni petek. Prišel pa bo dan, ko se bo pretrgal mrak nad dolino šentflorjansko in ko bo izpregledal hlapec Jernej, ki upira sedaj oči samo v tla ter doumel veličino darovanja padlih za domovino.

Danes stoji jugoslovanski narod napram padlim v istem razmerju, kakor pod Izveličarjevim križem se prepirajoči in za obleko križanega vadijajoči vojaki. Saj se prepira za dedščino graditeljev te države na način, ki je vreden zaničevanja in pomilovanja.

In vendar najde vseopravdajoča ljubezen tudi za to zločinsko malomarnost besedo oproščenja. Iz gomil padlih in nepokopanih po dežju in snegu preperelih lobanj je moči čuti vzdih:

»Oče odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo!«

Češki glas k fašističnim načrtom.

Glede našega spora z Italijo moremo zasledovati v češkem časopisu različne glasove. Najbolj so se postavljali proti fašizmu češki socialisti vseh vrst, ki so si dovolili tu in tam precej ostre besede proti samemu Mussoliniju, a povod za to so jim dali navadno češki fašisti, ki so začeli nastopati s precej italijanskimi manirami, dokler niso svojega gibanja diskreditirali sami, deloma vsled svojih voditeljev, deloma vsled neposrečenih nastopov in medsebojnih sporov. Zato pa so se narodno-demokratski in drugi tisti mnogo bolj izogibali vsaki pretrdi besedi nasproti fašistični Italiji — iz razumljivih vzrokov, ki jih tu ne bomo navajali, in s tem skušali ohraniti ono prijateljsko razmerje, ki se jim zdí zaradi gospodarskih razmer republik napram Italiji skrajno potrebno. Mi vkljub temu ne dvomimo o iskrenem čustvovanju češkoslovaških politikov do našega naroda, še

Poslaništvo N. V. kralja Italije v Beogradu.
Strogo poverljivo.
No. 2581.
A 1/1.

Beograd, 14. aprila 1927.

Kr. generalnemu konzulatu Italije.

v Ljubljani.

Prosim Vaše gospostvo, da izvolite proučiti in mi z blagohotno bržino javiti, kako bi bile možnosti in sredstva za vzdrževanje širje in ustvarjanje slovenskih avtonomističnih gibanj, in kako bi bila končno po Vašem mnenju pota za podžiganje sovraštva Slovencev proti oblastni in gospodstveniški Srbiji, da se vzpostavi vpliv zapadne civilizacije, ki jo sedaj nadvladuje srbska balkanska neomikanost in da se razdružijo slabotno zvezani deli kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vaše proučevanje mora vsebovati konkretne predloge za delovanje, ki se ima razviti na vseh poljih na kulturnem, kakor na čustvenem, finančnem in gospodarskem.

Bodrero.

Predno se spustimo v podrobno presojanje gornjega dokumenta, moramo povedati, kako smo sploh do njega prišli. Bilo je to takole:

Ko se je prošlega poletja g. gen. konzul Italije v Ljubljani, marchese Gavotti sell iz poslopja prejšnje Jadranske banke v vilo na Erjavčevi cesti, je v svoji sobi, kjer je vladal sicer velik nered, sam vestno pospravljaj in tako tudi usodnega dne napolnil svojo diplomatsko aktovko z najvažnejšimi svojimi osebnimi dokumenti, kakor so diplomatske legitimacije za našo državo in za Italijo, poverilnice, dekreti itd. To, tako napolnjeno aktovko je plemeniti gospod marchese v svoji znani raztresenosti, mesto da bi jo odnesel s seboj, pozabil v tedaj že precej pospravljani sobi na mizi in naš zaupnik nam jo je še tisto noč, tako kakor je bila, prinesel, da ž njo svobodno razpolagamo do ranega jutra.

Aktovka je bila sicer zaklenjena, toda s spretno manipulacijo se nam je tekom dolgih ur posrečilo, da smo izvlekli iz nje vse njeno bogastvo, da smo to, kar nas je zanimalo, fotografirali in kot poštenjaki zopet spravili nazaj. Tu, v tej aktovki go-

spoda generalnega konzula smo našli tudi med drugim gornji dokument, kojega prvi dobro uspehi filmski posnetek vestno hranimo. Ne malo začudenja nam je pri tej priliki povzročil listek neke kolodvorske tehtnice z naznačeno težino nekaj čez 50 kg, ki smo jo smatrali kot originalno težo gospoda marchesa, kar omenjamo le v podkrepitev verodostojnosti naših navedb. Aktovko je drugo jutro dobil seveda marchese v popolnem redu nazaj in ni niti slutil, da smo ji mi prošlo noč prebrskali drobce. Tako smo torej prišli do tega velevažnega dokumenta. Mi bi takrat tudi lahko odnesli celo aktovko z njeno vsebino vred, tega pa nismo hoteli storiti, ker je bilo naše delovanje že takrat prenemogim znano in smo si bili v svesti, da nas bo naša policija, ki je za take stvari kaj sposobna takoj odkrila.

Uvidevajoč veliko važnost tega dokumenta smo ga tudi takoj v prepisu stavili na razpolago merodajnim faktorjem, ki o njegovi izvirnosti niso nikakor dvomili, dobro poznavajoč značaj naših italijanskih prijateljev. Nedavno pa, ko so po naših tozadevnih dobljenih informa-

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ŽELI VSEM

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO „ORJUNE“.

JANEZ TRPIN:

Naš črni petek.

Zopet se bodo odele naše cerkve v črno odele in raz oltar bo odstranjen ves kinč, da se stisne srce človeku, ko prestopi prag svetišča in vidi to grozno praznoto in črni mrak.

Koliko tragike in simbolizma leži v praznovanju tega dne, ko je izdahnit najboljšo dušo, največji človek, kar jih je blodilo po našem neznatnem planetu.

Njegova duša in delo sta bila prežeta vseobjemajoče ljubezni, kulmi-

nirajoče v večnolepem, doslej najlepšem nauku danem človeštvu: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!« Ta izrek je bil smisel njegovega delovanja in nehanja. In zavoljo tega načela, ki ga je z dejanji potrjeval, je romal bičan in s trnjem kronan na Kalvarijo, da je umrl med nebom in zemljo sam — od vseh zapuščen. Dočim je on sam žrtvoval celo življenje in sebe vsega poln svetega ognja za druge, ga ni bilo ob uri njegovega križanja, ki

bolj pa smo prepričani o tem, da stoji v tem sporu za nami ves češko-slovaški narod. O tem vprašanju je izpregovorila te dni (21. marca) »Nar. politika«, ki ni glasilo nobene stranke, zavzema splošno narodno slovaško stališče in odgovarja nje-mnenje gotovo veliki večini češko-slovaškega naroda. Pod naslovom »Italija — Madžari — In mi« piše znani uvodnikar Stanislav Nikolai sledeče:

»Naš zadnji neuspeh v monoteški zadevi pred Svetom zveze narodov v Ženevi je provzročila s svojim stališčem Italija, ki je prevzela varstvo nad madžarskimi gredi.«

To je samo članek v dolgi verigi, ki se vleče skozi našo zgodovino od pradavnih let. V bistvu je to zanimivo vprašanje, kako bi se uredilo razmerje med temi tremi državami, vprašanje, na katerega se je že davno pozabilo, kakor da bi ga bila pokrila stoletja s svojimi nasipinami, ki pa se pojavi takoj, kakor hitro stopijo vsi trije faktorji na oder zgodovine. Ni to prvič, da se je iz Rima stegnila zaščitna roka nad madžarskimi pokrajinami proti naši državi.

To politiko je začel že papež Silvester II., ko je leta 1000. imenoval sv. Stefana za »apostolskega kralja ogrskega«. S tem je hotel papež postaviti jez proti slovanski in grški cerkvi. Delovanje Cirila in Metoda je vznemirjalo Rim, ker bi bila srednja Evropa, v kolikor je bila slovanska, prišla v kulturno in versko sfero Bizanca. Od te dobe niso obrnili papeži svoje pozornosti od ogrske krone in ko je leta 1801. izumrl na Ogrskem rod Arpadovcev, so prišli takoj s svojim kandidatom Karlom Anžuvinskim. Ta kandidat je s papežev pomočjo zmagal proti Pšemyslovskemu kandidatu Vavclavu III. in s tem je Ogrska navezala za vselej žive stike z Italijo.

S husitskim gibanjem smo razjezili papeža tako, da je spravljal skupaj križarsko vojsko proti Čehom tedaj, ko so se že Turki pojavili pred Beogradom. Sele ko so češki plemiči iz strahu pred Turki izvolili na češki prestol Habsburgovca, smo začeli delati »papeško politiko« s tem, da smo dajali kri in denar za vojne proti Turkom na Ogrskem. Papeži so podpirali cesarja, ta pa je za to v gorenjih delih Ogrske (na Slovaškem) z vso verno vršil — protireformacijo. S tem je izginil češki vpliv na srednjeevropsko politiko — mi pa izgubili skrb papežev za Madžare. To je se pokazalo leta 1848., ko so se postavili Italijani in Madžari proti Dunaju. Madžarsko-italijanske simpatije so prešle iz rok papeža na rame italijanskega naroda. Stari Košut je našel zavetje v Turinu pod varstvom savojskega križa.

Tudi za časa Avstro-Ogrske so si podajali Italijani na Reki pogosto roke z Madžari na škodo Slovanov. V Trstu so tkz. regnicoli z nevoljo opazovali delo češko-slovaške kolonije z Jugoslovani. In mnogim češkim Tržačanom je italijanska vlada po svetovni vojni odklonila dovoljenje, da bi smeli obiskati svoje prejšnje bivališče.

Prišlo je osvobodjenje našega in jugoslovenskega naroda. Žalibog, da je iz »strategičnih razlogov« ostalo pod italijansko vladno 600.000 Jugoslovanov. Njih usoda je hujša nego usoda Nemcev pod Brennerjem, toda svet o tem ne govori. Fašistovska vna, da bi izpremenila te Slo-vane v Italijane, je napravila iz njih domovine pravo peklo. Metanje bomb v hiše mirnih stanovanjskih družin še ni bilo najhujše orožje. Bilo je še mnogo hujšega. Nič ni naravnjese ga ko to, da bratje na jugoslovenski strani meje vroče čutijo s temi trepečimi žrtvami. Slučajno so to Slovenci, s katerimi smo bili vedno v najožji zvezi. Tako čutimo tudi mi z njimi.

Fašistovska vročekrvnost Mussolinijeve Italije draži naše socialistične stranke, ne vsled nacionalizma, ampak vsled nasprotstva fašizma do socializma. Ko bi ne bilo trpljenja slovaških manjšin, bi ostali napram italijanskemu fašizmu prav tako prizanesljivi in obzirni, kakor napram političnemu eksperimentu, ki hoče po drugi poti rešiti državno vprašanje, narodno in socialno, t. j. ruski komunizem — seveda na svoj račun.

Kakor znano se je posrečilo Madžarom priobčiti v italijanskih listih nekaj strupenih člankov proti Čehom, ki seveda na to niso molčali. Zdelo se je, da Italijani sami popolnoma odobravajo madžarske težnje in mislimo, da ni treba dvomiti o tem, saj se jim račun krasno ujema. Zato pa nas tem bolj vesele češki glasovi proti fašističnim spletkam, kajti tu se vidi jasno, da »nostra res agitur«. Italija potrebuje Madžarsko, toda moli se, če misli, da bo češko-slovaški narod kdaj izpremenil svoje stališče glede naše-ga Primorja. Pred 10 leti smo imeli v načrtu skupen koridor od Reke do Bratislave, danes čutimo vsi, kako je bilo napačno, da si ga nismo uredili, dokler je bil čas. Vse naše letošnje skupne proslave bodo povdarjale naše zahteve pred 10 leti in ob našem morju bomo letos slavili jubilej skupne svobode. Pri tem bomo prav dobro čutili, da je naš skupen sovražnik v Rimu in Budimpešti, zato je imela monoteška afera vsaj to dobro stran, da je pokazala naše primorsko vprašanje v češko-italijanski luči. Nas veseli, da se je to zgodilo v našo korist.

listi svoj čas precej omalovažujoče pisali, se je postavil na stran opozicije — in je bil zato deležen pohvale gosp. Pribečevića, ki je prišel v nasprotje z ministrsko pravdo, kar je prineslo naši narodni državi sledeči uspeh:

Svetozar Pribečević: Glejte, kako govori pošten radikal.

Minister Vujičić: »Da, radikal, toda ne v naši stranki.«

Pribečević: »Da, radikal, toda drugačen, ne policajec.«

Minister Vujičić: »Tudi vi ste bili policajec.«

Pribečević: »Vas je policija izvolila.«

Minister Vujičić: »Treba je, da se že otresete napake, da neprestan govorite, kdo je bil svobodno izvoljen in kdo ne.«

Pribečević: »Pred mesecem dni, ko se niste bili ministri, ste govorili drugače. Sedaj so vas kupili.«

Minister Vujičić: »Mene ni nihče kupil, pač pa je vas Radić kupil.«

Pribečević: »Kupil vas je Velja Vukičević za ministrski portfelj.«

Minister Vujičić: »To vi po sebi sodite.«

Pribečević: »Sram vas bodi, vzeli ste portfelj, o katerem nimate niti pojma.«

Minister Vujičić: »Vi pa ste vzeli portfelj ministra policije.«

Pribečević: »Jaz sem bil vodja stranke, vi pa niste nič.«

Minister Vujičić: »Kak vodja, vi niste nič, komu ste vodja?«

Pribečević: »To je sramota! Milorad Vujičić hoče biti minister pravde, to je moderno sodstvo!«

Minister Vujičić: »Imam pravico, da sem minister pravde.«

Pribečević: »Namesto Hrvatli, pravite vi Kroati, namesto puč pa puč.«

Minister Vujičić: »Vi ste bili navaden učitelj in ste prišli, da postanete minister policije.«

Pribečević: Vi govorite »administrativno upravnika služba.«

N. B.: Citate prinašamo po »Jutru«, ki je najbolje informirani slovaški list. Poslanci so se nato smejali (baje!), nas pa zanima, za koliko je pri tem napredovalo naše sodstvo in kako je mogoče, da policija izvoli toliko poslancev.

Tretji dan. V skupščini se je reševalo vprašanje vojske in raznih dobav:

Radić je žigolal z ostrimi medklici razne nepravilnosti pri vojnih dobavah, inakar mu je Sretenović zaklical: »To je laž! To ni res! Mi ne krademo in ne dovolimo, da nas imenuje lopove.«

Stjepan Radić: »Ali je to oni, ki je bil vojni liferant in ki je prodajal vojski opanke iz papirja? Glejte, glejte opančarja, kako se razburja.«

Sretenović: »Ne bomo trpeli, da nas žalite.«

Stjepan Radić: »Kako si morete vi dovoliti in tukaj kričati, ko je vendar vojno sodišče izreklo o vas svojo sodbo.«

Sretenović: »Mi se nismo bali Obrenovićev in ne kralja Milana, pa se ne bojimo niti vas.«

Stjepan Radić: »Vam bi morali že davno zadržati vrh okoli vratu. Za vami je bila izdana tiralica vojne ministarstva.«

Sretenović: »Ne pustim se od Radića žaliti.«

Stjepan Radić: »Mesto, da visi na vešalih, še sedaj kriči. Tu so se čitali njegovi akti in njegova obtožnica.«

V prepri so se vmešali nato tudi ostali poslanci in hrup je postal tako velik, da je moral predsednik sejo prekiniti.

Lepa zabava, kaj? Nas tu zanima predvsem to, ali je Sretenović res goljufal vojno ministarstvo na ta način in se vprašujemo: kako je mogoče, da je tak človek še narodni poslanec — ali pa, če to ni res, kako si upa Radić tako govoriti in žaliti človeka samo za to, ker je v drugi stranki. In mislimo, da se ves narod vprašuje tako. Ali so se v skupščino sešli res sami taki ljudje?

Četrti dan.

Prizor za bogove! — Kadar so se naši klerikalci potezali za to, da bi naši fantje ne smeli služiti v Makedoniji, jih je obsojala vsa nacionalna javnost, kajti vojak ni za to — in neče biti za to — da bi stražil doma krompir, ampak je za to, da brani državo, ki sega zanj od Triglav do Gjevgele in če so morali Srbi krvaveti za našo Koroško, ne vemo, zakaj ne bi naš vojak služil v Makedoniji — tako je pač povsod na svetu, kjer je enotna država, saj v vojni ne brani vojak svoje hiše — ampak vojska je, ki brani skupno

VOLNENA OBLEKA.

Vse, kar je iz volne, se da očistiti z »Radionom«. Edino ne pozabite, da je volna zelo občutljiva in da je treba z njo previdno postopati.

Volna ne prenese vroče vode, ker ji vročina strdi vlaknenca.

Torej: »RADION« raztopi v mrzli vodi kot zmeraj in v tej raztopini malo premečkaj in pregneti volnene stvari. — »RADION« bo odpravil čisto sam vsako nasnago.

Volnene stvari se ne smejo pri sušenju obesiti, ampak razprosteti po čistem platnu.

S tako metodo boste očistili vse, kar je iz volne, torej svoj jumper, svojo pleteno kapo in vse slično. Barvane stvari bodo ponovno pokazale svoje dražest kot da so nove.

last. Zdaj pa je prišel g. Pucelj in protestira proti temu ter očita SLS, da ni obdržala rekrutov doma.

Vprašam vas, ali je to resna politika?

Dolžnost poslanca je, da rešuje državo ne pa posamezne rekrute, ki morajo izpolniti svojo dolžnost. Z nacionalnega stališča pa je tako zlobodranje naravnost sramota, ki sega daleč preko naših meja. Temu svojemu, za 10 leto svobode nad vse značilnemu očitku proti klerikalcem, ki so s tem v očeh vseh pametnih in nacionalnih ljudi samo pridobili na ugledu (čeprav ni to njih zasluga!) — je dodal posl. Pucelj še par zelo važnih in nujnih zahtev, od katerih je gotovo odvisen obstoj naše države, predvsem pa usoda našega milega naroda. Člen 3. naše ustave daje slovaškemu jeziku polno enakopravnost s srbohrvaščino, kar se samo po sebi razume in nihče ne ugovarja. Vendar smo si mislili, da je s praktičnega stališča bolj pametno, ako naši poslanci govorijo v skupščini po možnosti srbohrvaško, ker jih lahko skupščina bolje razume. Kakor pa vidimo iz »Jutrovega« poročila je govoril posl. Pucelj slovaško in je protestiral, da njegovemu govoru ne prisostvuje edini minister, ki razume slovaško (dr. Korošec). S tem je seveda posl. Pucelj priznal, da ga drugi ministri in poslanci ne razumejo, in mi bi se vprašali: Čemu pa potem govori? Ali samo za dr. Korošca? Ali samo za slovaške poslance? Ali ni to izguba časa? Ali bo s tem pomagano enemu kmetu v Sloveniji? Ali bo en delavec dobil kruha? Ali bo en uradnik dobil stanovanje? Slovenska kultura vendar ni odvisna od tega, da govori posl. Pucelj v skupščini slovaško in da ga posluša slovaški minister, glavna stvar je: Kaj pove in komu pove. Tako se slovaško vprašanje ne rešuje.

Najlepše pa je šele prišlo: Posl. Pucelj je zapazil, da njegova zahteva v protokolu ni zabeležena in je zahteval popravek. Zahteval je tudi ob viharnem pritrdjevanju poslancev KDK, naj se sestavi o seji slovaški zapisnik, kakor to odgovarja členu 3. ustave, ki daje slovaškemu jeziku polno enakopravnost s srbohrvaščino. Nadalje je predlagal, naj se odslej zapisniki skupščinskih seji vodijo tako, da je eden napisan v cirilici, drugi v latinici, tretji pa v slovaščini.

Buga ti, to je junaštvo! In s tem bo domovina rešena! Kakor da bi ne bilo govorjenja, pisanja in prepisa že dovolj. Ako bo KDK na tem polju iskala laurike, bo kmalu dosegla slavo kranjskih avtonomistov in mislimo, da pristaši njenega pokreta pričakujejo od nje kaj drugega kot slovaških protokolov. Pričakujejo dejanj, pa ne takih, ki so v nasprotju z vso tradicijo naše demokratične in kmetijske delegacije.

Ko je prišel gosp. R. C. milo prositi pred vrata tajništva SLS, da naj bi SLS vstopila v KDK — (nekaj tako ponižujočega za vse volilce JDS in SKS že dolgo nismo slišali) — mu je gosp. Gabrovšek opravičeno odgovoril, da je zdaj KDK prevzela program SLS (z vzemi njegovimi napakami — bi pristavili mi!). In tako doživljamo pri nas čudno politiko: ako so klerikalci na vladi, jim

očitačo demokrati, da so zatajili svoj program (N. B. proti kateremu so se prej borili!), če pa pridejo demokrati na vlado, jim očitačo klerikalci isto. Nasprotno, če so demokrati v opoziciji, jim očitačo klerikalci, da uganjajo njih »program«, če pa klerikalci gonijo svojo »avtonomijo«, jih napadajo demokrati, ki se love zanj, kadar so v opoziciji. Vse skupaj pa je prazen lari-fari, ker narod pričakuje — in to ves jugoslovaški narod — velikih odločitev in dejanj, ki mu naj prinesejo dela, kruha in dostojnega življenja. Vsega tega mu ne more dati parlament s prepri in pretepi, s psovkami in klevetami, še manj pa z malenkostnimi zahtevami po enakopravnosti, ki se ne kaže v reševanju rekrutov in trikratnem diktiranju, prevajanju in prepisovanju protokolov (posebno če so v njih take dišeče cvetke, da se dajo komaj prevesti v kak drug jezik!), ampak v kulturnem, gospodarskem in socialnem delu, za katerega pa naš parlament vsled raznih »razgovorov in zabav« nima časa.

Državljeni, ki morajo dan na dan čitati podobna poročila iz našega parlamenta, se pač vprašujejo, kako bi se dalo rešiti narod in državo od zla, ki se imenuje parlamentarizem. Namesto da skupščina uničuje zlo korupcije in protekcije — je postala ona sama njena glavna zalega. Rešitev je mogoča samo dvojna, kakor pri Avgijevem hlevu: Ali bo Herkul očistil hlev — ali pa ga bo povodenj — revolucija.

Bolj ko kdaj čutimo v 10 letu, da je treba strniti vse sile v eni skupni misli, če hočemo premagati zlo, ki nas uničuje.

Kronika.

Odklikom sednice Izvršnog centralnog odbora od 8. marta ov. god. održaće se sednica Centralnog odbora akad. i srednjoškolskih »Orjuna« dne 27. maja ov. god. u Šibeniku prigodom sleta Orjuna severne Dalmacije.

Naredjuje se svim članovima Centralnog odbora, da ovoj sednici bezuvetno prisustvuju.

Dnevni red biće javljen svima članovima pravodobno.

Izvršni centralni odbor.

Gaberje pri Celju. Preteklo nedeljo se je vršil v Sokolskem domu ob 15. uri popoldne redni občni zbor Orjune Gaberje, katerega se je udeležilo zelo lepo število članov in ki je zelo živahno potekel.

Brat predsednik je istega otvoril ter v kratkih in jednatih besedah podal poročilo o delovanju v preteklem letu. Brat tajnik je imel daljši referat, v katerem je bolj podrobneje razložil delovanje v tekočem letu in o ovirah, katere so doletele našo organizacijo in radi katerih ni šlo delo tako izpod rok, kakor smo si začrtali na predzadnjem občnem zboru in kakor smo želeli. Nato je brat blagajnik podal svoje mučno poročilo o stanju blagajne, katero ni bilo v gmotnem oziru baš sijajno, a je krepko govorilo o ogromnem delu, ki ga je imel odbor za izboljšanje financ, katere upamo, da se bodo do prihodnjega občnega zbora poboljšale v povoljno stanje. Načelnik delavske sekcije poroča, da je isto

O parlamentu, parlamentarizmu in drugih političnih zadevah.

Gospod urednik!

Nekateri naši politiki so bili mnenja, da je Orjuna nepotrebna, ker že drugi skrbe za čast in srečo naše domovine. To so gotovo predvsem naši poslanci. Glavnačeno smo srečno odpravili — če ne stoji, kakor je stala na svojem mestu v Beogradu — tudi par pretefov smo prestali brez smrtnih slučajev, kar je dokaz, da imajo naši parlamentarci precej trde glave — v čast in slavo jugoslovenskega imena! — sedaj pa tekmujejo v zmerjanju in mislim, da bomo kmalu tudi v tem dosegli svetovni rekord. Naj ohranimo zgodovini samo nekaj cvetk našega parlamentarizma, ki so jih zabeležili tudi drugi svetovni listi, se vidi naš napredek po 10 letih osvobodjenja. Ko je KDK zahtevala v skupščini anketo zaradi žita, ki ga je vlada kupila v Rumuniji, da bi pomagala gladnim pokrajinam (baje 3500 Din pri vagonu in poleg tega je še žito 10% dražje nego doma), se je razvil med našimi parlamentarci sledeči »razgovor ugodni naroda slovaškega:

Stjepan Radić: »Sprejmite anketo. Kdor je proti anketi, je lopov.«

Predsednik dr. Perić poziva Radića k redu, minister socialne politike pa se čuti s tem užaljenega in ogorčeno zavrne g. Radića: »Jaz nisem lopov, g. Radić, ohranite ta izraz zase.«

Stjepan Radić: »Pred vsem narodom in pred vso Narodno skupščino vam povem v obraz: Če ne sprejmete ankete, ste lopov in zaslužite, da pridete na vešala.«

Minister Čeda Radović: »Jaz sem pošten človek. Dovolj je vaših

govorov. Mi ne moremo več preko vaših žalitev.«

Stjepan Radić: »Vaših zločinov je preveč. Lopovi!«

Čeda Radović razburjeno plane pokoncu: »Kdo je lopov. Jaz sem pošten človek. Ne imenujte me lopova. Vi ste lopov, g. Radić.«

Stjepan Radić: »Lopov ste, če ne sprejmete ankete, ki jo predlagamo.« V prerekanje so se vmešali tudi ostali poslanci, tako da je zavladal v dvorani takšen hrup, da je moral predsednik sejo končno prekiniti.

Tudi med odmorom se je prepri nadaljeval. Po zopetni otvoritvi seje, ki se je nadaljevala še vedno med splošnim prerekanjem, je povzel besedo minister Čeda Radović in izjavil, da anketa ni potrebna, ker odbor ministarstva socialne politike doslej sploh ni še ničesar nabavil.

Stjepan Radić: »Sprejmite anketo, če imate čisto vest.«

Čeda Radović: »Od vas niti ne zahtevam, da me imenujete poštenega človeka.«

Stjepan Radić je po obavi rezultata glasovanja obrnjen proti ministru ogorčeno zaklical: »Vidite, da ste lopov, ker se niste upali sprejeti naše ankete.«

Praški »Nar. Listy« poročajo »urbi et orbi«, da je na to minister rekel: »G. Radić, vi ste največji zločinec v naši državi.«

Vprašanje je zdaj, kdo ima prav, nas pa zanima predvsem to, kar je rekel minister, da namreč »doslej sploh nihče ni še ničesar nabavil za gladujoče kraje«.

Drugi dan.

Nastas Petrović, radikalski od-padnik, o katerem so demokrati

ustanovil in bode v najkrajšem času prišel z rednim delom. Za to sekcijsko je bilo s strani članstva veliko zanimanje ter upa, da se bode isto ohranilo tudi za nadalje, kar bode zelo olajšalo delo in vodilo čim preje do uspeha in zaželenega cilja. Nato je dobil besedo delegat oblastnega odbora, ki je bil burno pozdravljen in kateri je v lepem govoru orisal delo Orjune v vsej državi ter dal smernice za nadaljnje delo. Po kratki živahni debati, ki se je nato vnela, se je izvolil novi odbor, čigar osebnosti garantirajo, da bode šla Orjuna ravno po svoji začrtani poti in delala v korist in blagor nacije in države.

Vse člane in prijatelje Orjune obveščamo, da bomo priredili v nedeljo, dne 13. maja t. l. veliko javno tombolo z 10 glavnimi in 300 manjšimi dobitki, kateri čisti dobiček je namenjen za brezposelne in onemogle člane.

JANEZ P.:

BRATU CIRILU PIVKU V SPOMIN.

Dotrpel je tudi on in odšla mu je duša njegova — tako lepa, plemenita in idealna tja v neskončne višave večnega mira in ljubezni. Kdo od nas se ga ne spominja — vedno veselo šegavega družabnika, neumnega Sokola — in brezkompromisnega Orjunaša — tajnika Orjune v Javorniku in Zagorju, kojima je bil duša. In v dobi našega poleta ni je bilo prireditve, kamor ne bi brat Ciril prišel — in nikdar sam, vedno v spremstvu drugih bratov, katerim je včasih sam plačal vožnjo. In dasi preganjan, ni klonil. V Zagorju je zbolel in boloval par mesecev — pa jedva je malo okrevljal, pa so ga stalnega učitelja-bolnika premestili v hribe v Dole, da jim ne bi bil škodljiv.

In dasi še bolan, da se vsaj za nekaj časa ogne preganjanju, je odšel v višji gimnastični kurz v Beograd.

In vendar ni klonil — Sokolska značka in rdeča četniška zvezda sta mu vedno krasila prsa, v katerih je bilo tako zlato jugoslovensko srce. — Kljub napornemu delu čez dan, si ga videl zvečer v telovadnici in sliherno številko »Jugoslavije« in »Orjune« je čital vedno s posebnim zanosom.

A ni mu bilo dano vrniti se domov. Zahrbtna klima in vreme zadnjih dni glodale so na itak zrahlijanem zdravju — legel je in po enotenskem silnem trpljenju, ki ga je prenašal s heroizmom, izdihnil je 26. pr. m. ponoči v naročju vernega druga.

Pokoj njegovi lepi duši — nam preživeli nam ostanj svetel njegov spomin in bodi nam zgled. Od Triglava sem, kjer so zakopani naši žalujoči prapori preko slavonskih ravnin pozdravlja Te poslednji Zdravo Tvojih bratov Orjunašev. Večnaja Ti pamjat Cirile!

Don Juraj Blankini. Jadransko morje je zopet izgubilo enega svojih najzvestejših čuvarjev — moža, ki je vse svoje življenje posvetil samo delu za narod in rodno zemljo. Si volasi borec, ki je stal vedno v vrstah mladih idealistov, nas je zapustil in odšel v večnost baš v trenutku, ko domovina najbolj potrebuje nesebičnih sinov. Njegovo seme, ki ga je sejal več kot pol stoletja, je sicer v bujni rasti, toda sejalec ni dočkal žetve, ni doživel trenutka, ki si ga je tako želel, da čuje pesem našega Jadrana o popolni svobodi.

Njegova deca — bili so to vsi sinovi in hčere kršne Dalmacije — plaka ob svežem grobu velikega Juraja — njegovemu neminljivemu spominu pa se klanjamo vsi nacionalisti v globokem spoštovanju in teški zavesti, da smo izgubili najvrednejšega. Večnaja mu pamjat!

Lepa karijera! Dolžnost naše organizacije je, da se zanima za vse pojave v našem narodnem življenju, posebno pa na naših mejah. Mi v Mariboru ne moremo pustiti neopaznega zelo karakterističnega slučaja povojnih razmer. Dobro je, da do dobra spoznamo ljudi, ki sedaj kot pohljevna jugoslovenska jagnjeta nastopajo, ki bi pa bili v slučaju zmage pokojne Avstrije najhujši zajedavci na našem narodnem telesu.

Eden izmed takih ljudi je tudi sedanjí ravnatelj Ljubljanske kreditne banke v Mariboru, g. Josip Sterger, kateremu je celo neki gospod na planinskem plesu očital javno, da je nemčur. Na ta očitek gospod Sterger niti ni reagiral. Zaznali smo iz najbolj merodajnega vira o tem gospodu sledeče:

Dne 1. julija 1924 po germanskem burševskem štetju, je filister Josef Sterger prosil za vstop v »Burschenschaft Nibelungia« in je svojo prošnjo utemeljeval, da je deutschfreundlich in antisemitisch. Statuti »Nibelungia« pravijo v § 1.: »Nibelungia ist eine p. k. Burschenschaft und hat den Zweck in Mitten einer aufstrebenden, fanatischen Nation deutsches Burschenwesen und deutschen Gesang zu pflegen angesichts drohender Slavisierung, treu für das defährdete Deutschtum einzustehen und deutschen Geist und deutsche Sitten zur Geltung zu bringen.« Prošnji g. Stergerja se je ugodilo, bil je sprejet v Nibelungijo in iz slovenskega Jožefa je postal »Alter Herr Dietrich«.

Dne 27. januarja 1918 piše gosp. Sterger kot oficir v uniformi avstrijske vojske svojemu prijatelju — buršu — izpodbujevalno pismo, ki konča s srčnimi Heil-pozdravi na Tebe in ljubo B. B. — Dein A. H. Dietrich. Štiri mesece pred prevratom, t. j. 2. julija 1918 piše zopet pismo, polno burševskega zanosa. Katero konča z »kräftigen Heilgruss Dein A. H. Dietrich.« Pet mesecev pozneje je g. Sterger po nam neznaní zaslugi jugoslovenski oficir, leta 1928. pa je že ravnatelj Ljubljanske kreditne banke v Mariboru in se imenuje: Josip Sterger.

V Sloveniji je razmeroma malo kvalificiranih reflektantov na boljša mesta, a ni se treba nikomur bati tozadevne brezposelnosti. Za nadaljnjo karijero g. Stergarja, v kolikor se ne priporoča sam, ga mi najtopleje priporočamo.

Za g. Stergerjem pridejo drugi na vrsto, prosimo le malo potrpljenja.

Našim rodbinam priporočamo
KOLINSKO CIKORIJO
izboren pridelek za kavo!

Nema budžeta za gladojoče. Neka ljubljanska šola je zbrala tri velike zabojne obleke in perila za gladojoče družine v južnih krajih. Ti zaboji so stali 4 (beri: štiri) tedne v šoli, ker je vlada zahtevala od šole, naj plača voznino. Končno, ko je šla zima že h koncu, so po dolgem prerekanju vendar le odpeljali zabojne in jih naslovili na neke siromašne šole v južnih krajih. Čez 14 dni pa dobi vodstvo telegram, da naj plača voznino — nekaj čez 100 Din — češ, da nima budžeta. Ne vemo, ali je bilo več takih slučajev — gotovo pa je, da so evropski listi mnogo pisali o lakoti v naši državi, s čimer gotovo nismo pridobili na ugledu, še bolj žalostno pa je, če država nima niti toliko smisla za

ljudstvo, da bi poskrbela vsaj za prevoz in razdelitev darov, ki so jih naklonila dobra bratska srca.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

V čem sta si dunajski zrezek in Italija slična? Čim bolj točemo in bijemo po dunajskem zrezku, tem večji je. Enako je z Italijo, ki je tudi po vsaki vojni, v kateri jih je dobila po oplatnici, teritorialno povečana.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Vsled pomanjkanja prostora smo bili prisiljeni odložiti vposlani material do prihodnje številke, kar naj blagovolijo vzeti dopisniki na znanje.

Istočasno obveščamo vse prizadete, da smo ustavili z današnjim dnem dostavljanje lista vsem onim, ki kljub ponovnemu pozivu do danes še niso poravnali svojih obveznosti napram upravi.

Špijoni...

Dragi prijatelj! Vaše pismo z opombami radi špijonske afeře krajevega italijanskega predstavnika v Ljubljani sem prejel. Hvala! Vi se čudite abderitski brezbriznosti naših oblasti, ki dopuste, da se smeje v pest celi slovenski javnosti mož, ki bi spadal po povprečnem mišljenju nas, vsakdanjih zemljanov vse kam drugam, kakor na mesto za odlične goste pri kaki pustni maskaradi elite primorskih sportistov. Jaz se čemu abderitstvu prav nič ne čudim, ker je vendar v tej naši ljubi Jugoslaviji (oliko zaved in afer, ki leže med nebom in zemljo, o katerih govori vse, ali nihče ničesar ne ukrene.

Ako so nekaznovani milijonski korupcionisti, ako ni razrešeno vprašanje Soluna, ako hodijo nekaznovano in celo odlikovani hlapci Habsburga, bolgarski krvniki, defraudanti, ljudje, ki so na najpodlejši način osleparili tisoče siromakov za njih s krvavim znojem stečene prihranke; čemu bi potem gnjavili visokorodne in plemenite italijanske diplomate, ki vrše špijonažo v Jugoslaviji samo v mejah mednarodnih običajev in po uzancah, ki so v veljavi samo med Balkanci.

Dragi prijatelj! Da hodi še vedno s ponosno dvignjeno glavo in posmehovalnim nasmehom po ljubljanskih ulicah lažnivi marchese, to je samo po sebi razumljivo. Težje razumljivo je le to, da še niso za-

SPOMLADI

naj izgledajo tudi Vaše obleke sveže in kakor nove, zato pustite iste kemično čistiti, barvati, plisirati in likati v tovarni

JOS. REICH, LJUBLJANA
POLJANSKI NASIP 4-6.

Sprejemališče: ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 3
Izvršitev v 24 urah. Postrežba točna. Cene zmerne.

prli tebe in tvojih, ki vtikate prste v zadeve visoke diplomacije in spravljate naše gospode v Žuti kuči v prijeten položaj, da morejo izraziti nad Vašim nepremišljenim in otroškim početjem svoje globoko obžalovanje in obsodbo — kolegom z one strani Javornika, kjer je prava obljubljen dežela Jugoslovenov in kamor sili v senco limon in oranž še vedno v tihi želji marsikaterega slovenskega eksavtonomista. In skoro, da je že obsojanja vredno, da še niso pristojne oblasti uvedle primerne preiskave ter Vas vse skupaj stavile za železne rešetke, kjer ne boste mogli zažigati strehe mirnim sodržavljanom.

Ker pa povprašujete, kako bi se sploh prišlo v okoliščini tragični brezbriznosti odgovornih napram diplomatskemu špijonarstvu velikega marchesa, Ti sporočam sledečo dogodbico, iz katere resnične vsebine se boš morda naučil, kako se v Jugoslaviji špijone preganja in izganja.

Med rednimi obiskovalkami nekega najlepših naših dalmatinskih mest je bila tudi nadvse ugledna in lepa mlada dama — Berlinčanka, hči enega že umrlih prvih nemških industrijalcev. Obresti naloženega kapitala te dame vržejo mesečno skoro 60.000 dinarjev. Dama ima to dobro lastnost, da skuša potrošiti ta mesečni redni dohodek do zadnje pare. Tega se je držala tudi pri nas, kjer se je morala zelo intenzivno potruditi, da je zabilala vsaj nekaj od te čedne vsotice. K temu poslu je pritegnila nemaloštevilne prijatelje in prijateljice, ki si jih je v kratkem pridobila v prijaznem dalmatinskem mestecu, kjer se je spričo tega znatno dvignil konzum sekta. Kot prava Nemka goji še posebne simpatije do oficirjev, posebno pa do modrih mornariških mladcev. In tako so tvorili ti vedno lepo število njene družbe. Pri tem je seveda vsako zlo misel eliminirati, ker ima ta dama že izza davna svojega intimnega prijatelja — prvovrstnega nemškega

ga esejista, ki s svojo duhovitostjo zadivlje čitatelje in slušatelje.

Ta prijatelj se je tudi hotel navziti lepote Jadrana in se je zažedno s petično prijateljico mudil v imenovanem mestu. S svojim nastopom je povzročal prave furore in ni čuda, ako se je zagledala v njegovo sloko postavo neka gospodična, ki slovi sicer kot prijateljica enega naših prvih politikov, poznanega po njegovih prvovrstnih zvezah, vedno brezdnači blagajni in simpatijah do nežnega spola. Prijatelj je njena snubljenja odklonil na kavalirski, a odločen način in povzročil sebi in prijateljici par zelo grenkih ur, ker se je »gospodična« obrnila na svojo političnega prijatelja, da ji pomore proti »prepotentni Švabici, ki zatemnjuje njen dotlej nedosegljivi blesk.«

Politični prijatelj je seveda takoj ustregel želji mile ljubljence. Dama iz Berlina je sprejela izgonški dekret in na vprašanje ter ogorčene proteste izvedela, da je osumljena špijonaže v korist Italiji, ker razpolaga s tolikimi vsotami denarja in ker se tako rada kreta v družbi jugoslovenskih oficirjev. Vse intervencije so bile brezuspešne in dama je morala stande peče odjadrti iz Dalmacije. Nek znanec jo je pri slovesu potolažil rekoč: da naj bo vesela, da se je vse še tako dobro izteklo in da jo niso vtaknili v Glavnjačo.

Zgodba je od početka do konca resnična, kar bi zamoglo potrditi naše zunanje ministrstvo, ki išče sedaj salomonske rešitve, po kateri bi bilo dano primerno zdaoščene razžaljeni berlinski dami in ostalo i v naprej ustrezno političnemu prijatelju ljubosumne maščevalke.

Upam, da boš iz zgodbe izluščil nauk in da bomo pri bodočih odkritjih italijanskih špijonskih gnezdi imeli prihko zasledovati vsaj istočasno tudi delovanje prijateljic, katerega vodilnih mož slovenskega ljudstva. Saj pravijo, da jih ni malo in Italijani so še itak posebno udarjeni k lovu na ženska krila.

L. Mikuš
Mestni trg št. 15.
TVORNICI DEŽNIKOV.
Zaloga sprehajalnih palic.

Sveže, najfinejše
norveško ribje olje

iz lekarne **dr. G. Piccolija v Ljubljani**
— se priporoča bledim, slabotnim osebam.

OCARINJENJE

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **RAJKO TURK**, carinski posrednik, **LJUBLJANA**, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Svojemu nenadomestljivemu in nepozabnemu bratu

CIRILU PIVKU

stoji v globoki žalosti

ORJUNA.

Večnaja mu pamjat!

I. Repše

Ljubljana, Dvorni trg št. 1

Zaloga najmodernejših oprem za spalnice, jedilnice in kuhinje. Izdelava najfinejša — vse iz vezanega, zajamčeno suhega lesa po najnižjih cenah.

TERROT-JAP

FRANCOSKI CHAMPION

najmodernejša opremljen kvaliteta — eleganca

MOTOR IMPORT Cie.

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmodernejša urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. — Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole
Risanke, dnevniki in beležnice.

ALEKSANDER OBLAT

priporoča svoje veliko skladišče
VSEH VRST ČEVLJEV
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 18.

Pomladanske plašče, kostume

izdeluje po najnovejših krojih. Dunajski sistem,
postrežba točna, solidne cene priznane najnižje.
Damski modni atelje **JOS. BAIDE**
Ljubljana, Krakov trg 10/II.

Amerikanska strojna olja
cilindrska olja
autoolja
bencin

surovine za svečarne
surovine za milarne l. t. d.

„OLEUM“

družba z o. z.

LJUBLJANA

TELEFON ŠTEV. 910.

F. M. Schmitt

Ljubljana

Pred Škofijo 2 Lingarjeva ulica 4

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko
zalogo galanterij, blaga, igrač, vozičkov,
ročnih torbic, listnic, aktovk, šatulj,
okvirjev, ogledal,
termus - steklenic, linoleum preprog,
predpražnikov, palic, nastavkov, pisal-
nih in kadilnih garnitur, jedil. orodja,
telovadnih, snežnih in domačih čevljev,
galoš,
pletenin, robcev, kravat, perila, roka-
vic, nogavic, vezene, vložkov, vseh
potrebščin za krojače in šivilje,
toaletnih potrebščin, mnogovrstnih par-
fumov, mila, kolinske in ustne vode itd.
Točna postrežba!
Solidno blago! Nizke cene!

Sadni soki, arome za ne-
alkoholne pijače. Esence
za alkoholne pijače. Sad-
ne eterne edino pri tvrdki!

Srečko Potnik in drug

Ljubljana, Metelkova 13.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov

vseh kuharstev, v celih vagenih po originalnih cenah
premogovnikov na domačo uporabo kakor tudi na
industrijske podjetja in raspešava na debelo
inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča po-
srebno prvo vrsto češkoslovaški in angleški koks za
livanje in domačo uporabo, kovaški premog, črni
premog in briketi.

NASLOV:

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15 I.

STAVBENI LES na obroke

krajše ali daljše, vsem onim, ki si
nameravajo postaviti lastno hišico
za stanovanje.

Fran Šuštar, lesna industrija
Ljubljana, Dolenjska cesta 12.

TELEFON ŠTEV. 2424.

Za velikonočno sezijo!

Nogavice, rokavice, damsko in moško
perilo, kravate, čepice, bluze, damske
obleke, torbice i. t. d. kupite najceneje
pri ŠTERK nasl.

MILOŠ KARNIČNIK

Ljubljana, Stari trg šte. 18.

TEODOR KORN preje HENRIK KORN

LJUBLJANA, Poljanska cesta šte. 8.

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov.
— Naprava strelovodov. — Kopališke in klosetne naprave. — Iz-
delovanje posode iz pločvine ter litografija. — Ustanovljeno 1852.

Za nakup vsakovrstne kuhinjske posode, emajlirane v navadni in
v najboljši kakovosti, kakor tudi iz aluminija, nikla, vsakovrst-
nega jedilnega orodja, hišne oprave iz železa in medenine in
vsega v železninarsko stroko spadajočega blaga se priporoča

NAJSTAREJŠA TVRDKA TE STROKE

SCHNEIDER & VEROVŠEK

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji
v LJUBLJANI, Dunajska cesta št. 16.

Račun pošt. hran. št. 10.771

Ustanovljeno leta 1861.

Telefon interurban št. 2933

L. M. Ecker sinova

Ljubljana, Slomškova ulica št. 4

Stavbno, galanterijsko in ornamentno kleparstvo. — Izvrševanje lesno
cementnih streh. — Pokrivanje s strešno lepenko, naprave strelovodov.

Oblastveno koncesijonirana vodovodna instalacija.

Zasnože sanitetnih in kopalnih naprav in oddelek za centralno kurjavo.

RUDE IN KOVINE

DRUŽBA Z O. Z.

Brzjavni naslov: Rude Telefon interurban: 2727

Poštna hranilnica Ljubljana šte. 14.167

EN GROS:

svinec, cink, cin aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena plo-
čevina, pocinkana železna pločevina (izdelek Cinkarne d. d., Celje)
barve, žveplenokisla glina, aluminijev hidrat, bakrena galica,
cinkov prah, katran, stare kovine, kovinasti ostanki, rude vseh vrst

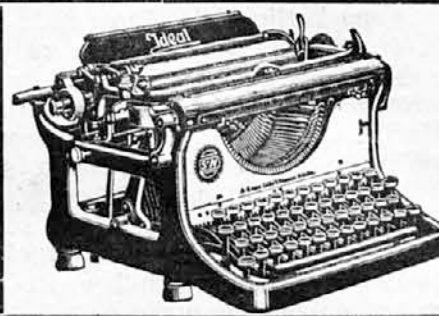
RADIO

aparati in sestavine sloviti nemških tvornic, s katerimi
vsak čas lahko poslušate ves svet, so po tvorniških cenah
v veliki izbiri v zalogi.

Zahtevajte, da se Vam še danes brezplačno pošlje
ilustrovani cenovnik R No 6.

Odplačilo v 4 mesečnih obrokih dovoljeno, ako se
ob nakupu plača tretjina zneska v gotovini.

Radioblažek, Beograd, Jakšičeva 11. - Telefon 41-85.

THE REX Co.

Ljubljana, Gradišče 10.

Telefon 22-68.

Zahtevajte brezplačno
predvajanje in ponudbe!

FR. ŠEVČIK

Ljubljana, Židovska ulica šte. 8.

Orožje, municija za lov, šport in obrambo

Mauser, Sauer, F. N. Walther, R. W. S. Utendoerffer, Bayard in drugi svetovni
izdelki. - Dimni in brezdimni smodnik. - Kapice in vžigalne vrvice za industrijo.

Kupujem staro orožje.

Zahtevajte cenike.

Ribičji! Razprodaja ribarskih potrebščin.

Prvovrstne GRAMOFONE in GRAMOFONSKE PLOŠČE

v veliki izbiri Vam nudi samo specialna trgovina

A. RASBERGER, Ljubljana, Tavčarjeva 5.

Najnovejši modeli. □ Solidne cene. □ Garancija.

Popravila ceno in strokovno. □□ Posamezni deli.

Plačljivo tudi v obrokih.

IZREDNA UGODNOST!

SAMO OD 1. DO 8. APRILA!

Otroški čevlji . . . od 18.— do 50.— Din

Fantovski čevlji . . . od 50.— do 135.— Din

Moški boks čevlji . . . od 115.— do 230.— Din

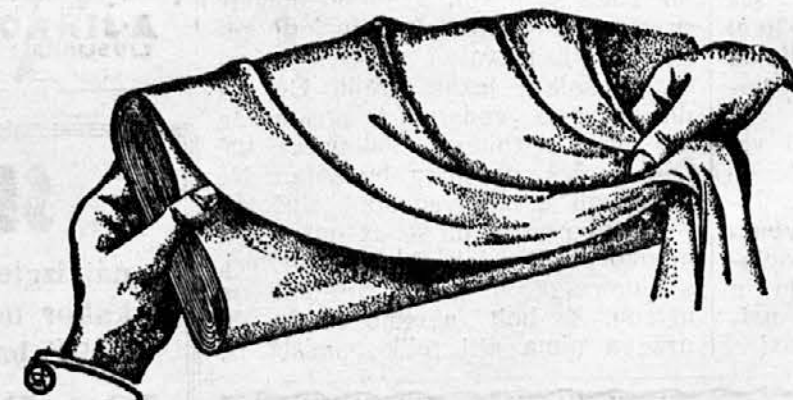
Ženski špangerji, novost za to sezono 125.— Din

Ostale vrste ženskih in moških čevljev, gamaš, copat,
tašk po izbiri po najugodnejših cenah. -- Cene so pod
konkurenčnimi cenami. -- Ogled novih fazon po izrednih
cenah prost — nakup neobvezen.

Detajlna prodaja čevljev tvrdke Carl Pollak d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta 23 (dvorišče).

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

Velika zaloga
češkega in
angleškega
sukna

Singer šivalni stroji

so znani po vsem svetu kot najboljši.

Podružnice:

Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 3.
Novo mesto, Kranj, Kočevje, Brežice,
Maribor, Celje, Zalec, Slovenjgradec,
Ptuj, Murska Sobota.